

Collegia non solum domi, sed etiam in Europa habeamus. Atque ante omnia commemorandum est Collegium Americanum in Urbe Sancta, omnium matre atque principe, prope ipsam Apostolicæ veritatis Cathedram constitutum; quod SS^mi. Domini Nostri Pii PP. IX. paternæ munificentiae acceptum referri debet. Hoc profecto, ut, quotquot sumus hujus regionis Episcopi, tueamur, foveamus, ornemus, et quantum in nobis est, collatis consiliis, opibusque amplifecimus, tum æquitas, tum grati animi officium postulat.¹

449. Commemorari quoque debet Collegium alterum pro nostræ regionis Missionariis, prope celeberrimum illud literarum scientiarumque domicilium, Universitatem Lovaniensem, ab Episcopis Belgii constitutum. Cujus jam fructus plurimos ac saluberrimos percepimus. Novennio enim, ex quo fundatum est, plusquam quinquaginta Missionarios ad nos misit, qui in Vineâ Domini excolenda laborarent.

450. Neque ultimo loco prætereundum est Collegium Omnium Sanctorum, viginti fere ante annis, Drumcondræ prope Dublinium in Hibernia erectum. Cujus Collegii præsidibus et doctoribus gratias et habemus, et hanc nacti occasionem palam agimus maximas, eo quod pro nostris diocesisibus haud paucos sacerdotes maxima benevolentia et liberalitate educarint.²

451. Atque utinam in hac regione Collegium unum maximum, sive Universitatem habere liceret, quod Collegiorum horum omnium, sive domesticorum sive exterorum, commoda atque utilitates complecteretur; in quo, scilicet, literæ et scientiæ omnes, tam sacræ quam profanæ, traderentur! Utrum vero Universitatis hujusmodi constituendæ tempus advenerit, necne, Patrum judicio, rem totam maturius posthac perpendentibus, relinquimus.

¹ Vide quæ hac super re monet S. Cong. P. F., in Instructione Generali, art. 20, *supra*.

² De Collegio Barcinonæ in Hispania constituendo, vide Literas E^mi Card. Barnabè, in Appendice.

TITULUS X.

De Salute Animarum efficacius Promovenda.

CAPUT I.

DE ZELO ANIMARUM.

452. Quanto zelo saluti animarum procurandæ incumbere debeant Sacerdotes Christi, attentius consideranti, quis sit Christus, quis sacerdos, apparebit clarissime. Christus, "Filius Dei vivi,"¹ "splendor gloriæ" Patris, "et figura substantiæ ejus,"² "Deus de Deo, Lumen de Lumine, Deus verus de Deo vero, genitus non factus, consubstantialis Patri, propter nos homines, et propter nostram salutem, descendit de cœlis, et homo factus est."³ Ideo scilicet æternus Dei Filius in tempore venit, ut hominum animas servaret; quapropter titulo insignitur Salvatoris. Hoc enim Illum olim Prophetæ salutaverunt: "Aperiatur terra et germinet Salvatorem;"⁴ et ideo Angelo jubente vocatus est Jesus, "quia salvum facturus erat populum suum a peccatis eorum."⁵ Quod ut præstaret, nedum "virginis non horruit uterum,"⁶ sed "factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis,"⁷ "dedit semetipsum redemptionem pro omnibus."⁸

¹ Matth. xvi., 16.

² Hebr. i., 3.

³ Symbol. Nicæn.

⁴ Is. xlv., 8.

⁵ Matth. i., 21.

⁶ Hymn. Ambros.

⁷ Phil. ii., 7.

⁸ I. Tim. ii., 6.

453. Christus tamen in terris modo visibili et naturali perpetuo haud erat mansurus, sed postquam “opus consummasset quod dederat ei Pater ut faceret,”¹ ad Illum reversus est, ut “nobis pararet locum.”² Dum adhuc itaque cum hominibus versaretur, quosdam viros elegit, quibus “dedit virtutem et potestatem super omnia daemona, * * * et misit illos praedicare.”³ Eos misit ut fructum, qui maneret, afferrent;⁴ fructos vero ille idem erat, quem ut colligeret Ipse caelestis Agricola in mundum venerat. Sicut Eum miserat Pater, et Ipse misit eos;⁵ ac ea potestate, quae Ipsi in caelo et in terra data fuerat, iis edixit ut docerent omnes gentes, ut omnes qui crediderint et baptizati fuerint, salvi fierent.⁶ Quam igitur potestate Ipse missus fuerat, etiam illi missi sunt, eo quidem aucti imperio, quo ad mundi usque finem opus perficere possent quod a Se coeptum illis consummandum mandavit. Nec tamen ipsi Apostoli omni aëvo in terris mansuri erant; necesse igitur est, voluisse Christum, ut decurrentibus saeculis alii et alii sufficerentur, qui illorum et potestatis haeredes essent et officii.

454. Tales veros esse Novae Legis Sacerdotes, semper tenuit Ecclesia Catholica. Illi scilicet “ex hominibus assumpti, pro hominibus constituuntur in iis quae sunt ad Deum;”⁷ “Dei sunt adiutores,”⁸ Christi locum tenent, Dei vices in terris gerentes; Deus enim per eos veluti exhortatur, et in iis posuit verbum reconciliationis.⁹ Quod adeo verum est, ut qui infelix eos spreverit, Christum ipsum sprevisse dicendus sit; qui autem lubens aurem iis praebuerit, idem, quod Christum ipsum audientibus promittitur praemium, certissime mereatur.¹⁰

455. Recogitent itaque Sacerdotes, ac attente animo volunt, debere se opus ipsis demandatum, salutem scilicet

¹ Joan. xvii., 4.² Ibid., xiv., 2.³ Luc. ix., 12.⁴ Joh. xv., 16.⁵ Ibid. xx., 21.⁶ Matth. xxviii., 19, 20.⁷ Hebr. v., 1.⁸ I. Cor. iii., 9.⁹ II. Cor. v., 19, 20.¹⁰ Luc. x., 16.

animarum, jugiter perficere; non enim sui sed aliorum causa sacerdotes vocati et consecrati sunt. “Habemus duo quaedam,” ait praclare Augustinus, “unum quod Christiani sumus, alterum quod praepositi sumus. Illud quod Christiani sumus propter nos est; quod praepositi sumus propter vos est,”¹ fideles scilicet, quos alloquebatur.

456. Idem igitur quod fecit Christus, facere debent sacerdotes, et eadem potestate, eodem modo, iisdem mediis, eundem in finem. Potestas enim quae in Christo inest, eo quod Deus sit, ab Ipso Sacerdotibus communicatur. Dein, sicut ipse dilexit usque in finem suos qui in mundo erant,² ita et illos “zelus domus Dei comedere” debet.³ Quod ut praestent, viribus omnibus mentis et corporis incumbere debent ad sui immolationem, ac vitae consummationem, si necessarium fuerit, quemadmodum ait Apostolus: “Ego autem libentissime impendam et superimpendar ipse pro animabus vestris;”⁴ quae omnia eum in finem dirigenda sunt, ut voluntas Dei fiat, ac gloria Ipsius augeatur, qui “omnes homines vult salvos fieri,”⁵ et “glorificatur in consilio Sanctorum.”⁶

457. Zelus Sacerdotis, hoc modo instructus, supra humanas vires positus omnino dici debet. Insunt quidem hominum animis veritatis amor, altae cogitationes, desideria eximia; quae non semel fratrum bonum invicto robore, corde impavido, alacri labore quaerunt. Verum haec omnia Sacerdoti Christiano satis esse non possunt. Debent namque naturales illae dotes vitam viresque a Dei gratia accipere. Ea vero “de fontibus Salvatoris”⁷ hauritur; Ipse quippe “vita”⁸ est, qui venit ut sui “vitam habeant, et abundantius habeant.”⁹ Adhibeantur itaque media naturalia, facultates scilicet mentis et corporis sensus, omniaque quae illis adjumento esse possunt; multo magis autem media supra naturam adhibere

¹ Serm. De Temp., 165, in Edit. Maur., 46.² Joan. xiii., 1.³ Ps. lxxviii., 10.⁴ II. Cor. xii., 15.⁵ I. Tim. ii., 4.⁶ Ps. lxxxviii., 8.⁷ Is. xii., 3.⁸ Joan. xi., 6.⁹ Ibid., x., 10.

oportet, qualia sunt quæ *gratiæ gratis datæ* vocantur, et *virtutes acquisitæ*; omnia tamen a divina gratia informentur necesse est, quæ ea adjuvet, dirigat, attollatque.

458. Nec in mundo nec in iis quæ in mundo sunt reponitur finis ille, ad quem moveri debet Zelus Sacerdotis Christiani, sed ex "fide quæ per charitatem operatur"¹ derivatur. Fides enim quis sit Deus nos docet; charitas, vero, "quæ diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum qui datus est nobis,"² efficit ut sicut oportet Deum diligamus. Qui ita Deum diligit, simili amore et se et proximum fovet, et nihil aliud vult, nisi ut semper et ubique Dei voluntas fiat, et omnibus ad salutem perductis, Ejus augeatur gloria. Quapropter Sacerdos Zelo ductus conabitur in primis, ut "certam suam vocationem et electionem faciat;"³ totus deinde in eo erit ut alii ejusdem doni participes fiant. Christus enim, qui exemplar illi proponitur, "dedit Seipsum redemptionem pro omnibus,"⁴ ac ita opus perfecit quod Ipsi a Patre demandatum fuerat.

459. Ut vero rite exerceatur Zelus, Sacerdos ipse impollutus et sanctus esse debet. Ita enim vitam suam moresque informet necesse est, ut aliis non solum prædicando doctor, verum insuper agendo virtutum exemplar esse possit. Non sicut olim Scribæ et Pharisæi, esse decet Christi Ministrum, quorum quidem doctrina bona, opera mala fuerunt,⁵ sed plus quam eorum ipsius justitia abundet oportet.⁶

460. Sit itaque Sacerdotalis Zelus purus ac omnis humanæ sordis expers. Gentis nesciat diversitatem; nec originis, coloris, vel conditionis differentias curet. Illi non sit "gentilis et Judæus, Barbarus vel Scythæ, servus et liber; sed omnia et in omnibus Christus."⁷ Non inani vanæ gloriæ fumo delectari, non humanæ laudis desiderio abripi, non

¹ Gal. v., 6.² Rom. v., 5.³ II. Pet. i., 10.⁴ I. Tim. ii., 6.⁵ Matth. xxiii., 2, 3.⁶ Ibid., v., 20.⁷ Col. iii., 11.

etiam de bona hominum opinione sollicitus esse debet. Curam habeat Sacerdos de bono nomine,¹ non ut gloriam habeat penes alios, sed ut melius Dei gloriam promovere possit, Illius ad exemplum qui dixit, "Non quaero gloriam meam."² Sæpius enim vel contemptum vel odium mundi experiatur necesse est Sacerdos, qui Zelo flagret; quod quomodo illi superare poterunt, "qui gloriam ab invicem accipiunt, et gloriam quæ a solo Deo est, non quaerunt?"³ Meminerint itaque Dei ministri eorum, quæ dixit Paulus: "Si hominibus placerem, servus Dei non essem;"⁴ ac maximopere curent, ut in omnibus se exhibeant "sicut Dei ministros, per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam."⁵

461. Commodis et voluptatibus etiam licitis hujus vitæ capiendis animum non intendet suum, qui vero Zelo ducatur Sacerdos. Neque de favore vel honore, vel loci, aut muneris præstantia sollicitus erit. Etsi enim licite his frui, eaque etiam quâ decet modestia cupere possit, exinde tamen ad zelum exercendum non movetur, neque quæ sua sunt quaerit, sed potius quæ Jesu Christi.⁶ Abhorreat etiam a turpis lucri amore; avaritia enim simulacrorum servitus esse dicitur,⁷ et a sacrilegii et peccati illius, quod Simon magus in mundum invexit, specie non est aliena. Nec unquam metu cogatur, aut ideo tantum agat ut vel aliorum increpationes, vel alia incommoda vitet.

462. Prudens vero et secundum scientiam sit Zelus Sacerdotis omnino oportet. Quid, quando, quomodo loquendum vel palam vel privatim, doceat prudentia, quæ sic eum dirigat, ut non mentis vel indolis impetu rapiatur, non agat animi impulsu vel phantasia ductus; sed, omnibus coram Deo mature perpensis, tempora expectabit et momenta, ut, cum

¹ Eccl. xli., 15.² Jo. viii., 50.³ Ibid., v., 44.⁴ Gal. i., 10.⁵ II. Cor. v., 8.⁶ Phil. ii., 21.⁷ Col. iii., 5.

hora venerit agendi, quieta ac tranquilla mente ea, quæ magis opportuna dijudicaverit, peragere possit.

463. Hæc prudentia “desursum est, descendens a Patre luminum.”¹ Scientiâ vero informatur, quæ partim humana, partim divina est. Scientiam humanam acquirere debet Sacerdos mediis ordinariis, assiduo scilicet labore, et perseveranti studio. “Labia enim Sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent de ore ejus.”² Circa quæ potissimum versari debeat hæc scientia, superius jam dictum est.³ Caveant vero Sacerdotes, ne nimium tempus insumant in legendis ephemeridibus, vel aliis nugatoriis libellis, nec querelis locum dent, quas olim emisit Hieronymus: “Sacerdotes Dei omissis evangeliiis et Prophetis videmus comœdias legere, amatoria bucolicorum versuum verba canere, Virgilium tenere, et quod in pueris necessitatis est, crimen in se facere voluptatis.”⁴ Monitis potius obtemperent Patrum Toletanorum: “Sciunt Sacerdotes Scripturas Sacras et canones meditentur, ut omne opus eorum in prædicatione divina consistat, atque ædificent cunctos tam fidei scientia, quam operum disciplina.”⁵

464. Adest tamen et alia scientia, humana illâ multo præstantior, quæ, si piæ meditationi et orationi rite incumbat, in animum Sacerdotis infunditur a Spiritu Sancto, cum supernis donis intelligentiæ et sapientiæ, scientiæ et consilii. Hæc ut plenissime illi detur, diu noctuque efflagitet Christi Sacerdos.

465. Zelus insuper patiens sit ac perseverans, in omnibus suaviter et fortiter agens, ac æquo animo ignorantiam, defectus, et vitia aliorum sustinens. Cum quibusdam severus esse debet, Paulo Titum jubente: “Increpa illos dure; argue cum omni imperio.”⁶ At patientia temperandus est hic rigor, ut

¹ Jac. i., 17.

² Mal. ii., 71.

³ Tit. iii., c. 4, De vita et honestate cler.

⁴ Epist. 146, ad Damas.

⁵ Conc. Tol. iv., c. 25

⁶ Tit. i., 13; ii., 15.

idem Apostolus Timotheum monuit: “Increpa in omni patientia et doctrina.”¹

466. Eveniet forte, ut Sacerdos vero Zelo succensus nullo unquam lætari possit successu; non tamen propterea animo dejiciatur, nec a labore cesset neque in eo prosequendo remissus fiat. Sæpius ad Deum pro peccatoribus preces fundat; ac suæ potius quam illorum culpæ infelicem rei eventum referat.

467. Quod Paulus prædixit, jam evenit: “Hoc autem scito, quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa;² a veritate auditum avertent homines, ad fabulas autem convertentur.”³ Eorum tamen recordemur quæ adjecit: “Tu vero vigila, in omnibus labora, ministerium tuum imple.”⁴ Hæc itaque animo et opere teneamus. Si rei eventus prosperus sit, Deo reddamus gratias, nec nobismet gloriam quæ Ejus est demus; si vero alii meliori nobis successu gaudeant, iis non invidemus, sed lætemur potius Christum annuntiari, et animas salvas fieri. Et si Zelus noster aliis inutilis prorsus esset, nobis tamen maximam feret utilitatem; qui enim hoc Zelo vitam informaverit suam, semper dicere poterit: “Bonum certamen certavi, fidem servavi; in reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus.”⁵ Fidelis et indefessus operarius in vinea Domini a dicto Prophetæ magnum solatium in omni difficultate capere poterit; “Docti fulgebunt sicut splendor firmamenti; et qui erudiunt multos ad justitiam, sicut stellæ in perpetuas æternitates.”⁶

468. In illud præcipue incumbere debet Sacerdotum Zelus, ut vitia quæ in gregibus pullulant forti manu reprimant, et si fieri possit, radicitus evellant. Ea enim zizania sunt quæ spargit inimicus homo, ut bonum semen suffocent. Quæ si tollantur, uberrimæ efflorescent virtutum segetes, fructum

¹ II. Tim. iv., 2.

² Ibid., iii., 1.

³ Ibid., iv., 4.

⁴ Ibid.

⁵ Ibid., iv., 7, 8.

⁶ Dan. xii., 3.

usque ad centesimum allaturæ. Quæ probe intelligentes decessores nostri, sequentibus decretis pastorum zelum excitaverunt:

469. Dominici festorumque dierum sanctificationem iterum atque iterum populis suæ curæ commissis pastores commendare modis omnibus curabunt, verbi Dei prædicatione, catechesibus, aliisque pietatis Christianæ publicis exercitiis. Moneant frequenter oves suas de vitandis cauponis, et caupones a sacramentis arceant qui potantium excessus fovent, præsertim diebus dominicis.¹

470. Cum immania scandala ex nimia potatione oriantur, hortamur pastores, et per viscera Jesu Christi obsecramus, ut omne studium in ebrietatis vitio eliminando ponant. Eum in finem, laudandum censemus eorum fidelium Zelum, qui ab omni liquore ardenti se abstinent ad excessuum periculum tutius declinandum. Qui autem sponte societatem inter se ineunt, ut mutuis virtutum exemplis sese adjuvent ac roborent, imprimis adhibere debent subsidia illa quæ Christus Dominus in Ecclesia reliquit, quibus vitia humana emendentur, et infirmitas sustentetur; atque oratione, sacramentorum frequenti susceptione, aliisque pietatis exercitiis, auxilium supernum sibi comparare, nec sibi, nec suis propositis, sed Deo, sine quo nihil prodest humanus conatus, fidere.²

471. Novum etiam in dies experiuntur præsertim juvenes peccandi periculum, cum modis omnibus conentur potestates tenebrarum harum eos per sensuum illecebras ad ea, quæ mundi et carnis sunt, Deo posthabito, allicere. Qua in re curare debent Ordinarii, ut animarum pastores oves suas a malo cohibeant. A theatris itaque et scenicis ludis, iis præsertim qui mali et periculi pleni esse noscuntur, prudenter fideles avertant. Curent tamen, ne nimio rigorosas sectando sententias libertatem Evangelicam coarctent. Si qui enim hujusmodi sint ludi, quæ nec peccandi periculo nec scandalo obnoxii sint, iis adstare laicis permitti potest. Inter conacionandum vero, generalibus et gravibus verbis in eos ani-

¹ Balt., Num. 52.

² Ibid., 53.

advertant ludos, qui ut plerumque fit, nonnisi peccandi ansam præbent.

472. Choreas immodestas, quæ quotidie magis magisque frequentantur, insectentur ac prorsus damnent. Moneant fideles, quantum non solum in Deum, verum in societatem, et familiam, seipsos denique offendant, qui choreis hisce vel operam dant, vel saltem præsentia sua favere videntur. Parentes præcipue doceant, quam gravis judicii rei fiant, si tenellam filiorum ac filiarum ætatem puritatis et animi candoris amittendi periculo obijciant, tolerando ut hoc modo diaboli laqueis incauti irretiantur.

CAPUT II.

DE MISSIONIBUS INSTITUENDIS.

473. Valde animarum saluti promovendæ prodesset, si in unaquaque diocesi Missionarii instituerentur, quorum vel unicum vel saltem præcipuum officium esset *Missiones*, vel exercitia spiritualia statis temporibus variis per diocesim congregationibus dare, præsertim vero tempore Adventus, et Quadragesimæ, ante puerorum primam communionem, et ante Episcopi visitationem, ac Sacramenti Confirmationis administrationem. Ubicumque ab Ordinariis constituti fuerint hujusmodi Missionarii, pastores animarum in Domino hortamur, ut illorum Ministerii beneficia suis ovibus procurent tempore opportuno. Si vero unquam pastorem aliquem hac in re suo officio deesse contigerit, ab Episcopo cogendus erit ad Missionarios accersendos; quod si non fecerit, ipse Episcopus eos mittat.¹

474. Consultum vero erit, ut ad hoc opus vocentur vel Re-

¹ Vide Constitutionem Benedicti XIV. Gravissimum, De Missionum Utilitate, in Appendice.

gulares, vel Sæculares Sacerdotes, qui Animarum Zelo succensi tam præclaro ministerio totos sese devoveant. Quâ in re opportunum ducunt Patres Ordinarios locorum monere, ut quâ meliori et efficaciori ratione judicaverint ipsi, reditus provideant idoneos Missionariis sustentandis; et quum actu Missionibus dant operam, si quando congregationes illorum expensis solvendis impares forent, atque etiam quum domum redeunt ut vires renouent, orationi insistant, ac studiis necessariis incumbant.

475. Meminerint vero viri illi, qui ad Missionem vocantur, se in auxilium tantum Pastorum arcessiri. In eo igitur toti sint, ut fideles per pœnitentiam et bona opera ad sacram synaxim digne recipiendam præparent, nec unquam desint tum publicis concionibus, tum privatis hortationibus, æternas veritates alte in omnium animis imprimere: simul vero ignaros doceant, errantes in viam revocent, ac omnibus media opportuna salutis præbeant. In rebus autem quæ parœcia curam, vel administrationem respiciunt, ne se immisceant. Cum populo dum agunt, de eo quod laudandum est, disserant; quod ipsis censura dignum videtur, inconsulto Pastore discrete taceant. Si quid vero corrigendum ipsis occurrerit, comiter illud pastori indicent ejusque audiant opinionem; vel, si necessarium judicaverint, ea de re Episcopum certio-rem faciant. “Memores tamen sint conditionis suæ;” et caveant ne inopportuno vel incauto Zelo bonum, quod ex eorum laboribus provenire potest, vel præpediant, vel certe minuant.

476. Diligenter etiam præcaveant, ne illorum ratio agendi ullam vel levissimam turpis lucri speciem præ se ferat. Quapropter illa omnia sedulo evitent, quæ populi mentibus hujusmodi suspicionem ingerere possent, quæ quidem gravissimo foret Missionis damno. Consultum igitur futurum duxerunt Patres, si antequam prædicti Missionarii Collectas aggredi-

antur, vel etiam libros pios, Rosaria, Cruces, Numismata, aliaque hujusmodi, in Congregationibus ubi fiunt Missiones vel per se vel per alios vendant, tam Pastoris prævium assensum, quam Ordinarii obtineant approbationem.

CAPUT III.

DE CONFRATERNITATIBUS INSTITUENDIS.

477. Zelus Sacerdotis maxime in hoc exhibendus est, ut omni industria adhibita iis utatur mediis, quæ ad homines a peccatis arcendos et ad virtutis exercitium alliciendos pertinent. Inter quæ præcipuum locum habent piæ illæ Sodalitates, seu Confraternitates, quæ ab Ecclesia probatæ, et ex Indulgentiarum thesauro ditatæ, nostri præsertim sæculi malis corrigendis aptissimæ videntur. Viget nunc ubique *associationis* (uti ajunt) studium, per quod homines callidi alios quamplures in ruinam tam temporalem quam æternam facillime trahunt. Si vero recte hæc *associationis* notio intelligatur, ea Catholica prorsus dici debet. Provenit enim ex principiis Catholicæ fidei, quibus omnes Christianæ gentes a primordiis imbutæ sunt, quæ illarum mentibus alte infixæ manent, etiam cum per hæresim ab Ecclesia defecerint. Atque illis quidem præclaris fidei sæculis, quæ falso ignorantia fuisse tempora quidam dicunt, undique vigeant societates, quarum quævis duo commoda nunc plerumque ab invicem divisa præstabat, cum esset simul et pia Confraternitas, et mutui auxilii societas.

478. Cum ultimus Ecclesiæ finis sit salus animarum, fovere debent sacerdotes illas præcipue Confraternitates, quæ pietati conservandæ vel augendæ directe conducunt, et hanc ob